

## **СИСТЕМА ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ДОРΟΣЛИХ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ**

**Л. В. Вікторова, О. В. Захуцька**

**Анотація.** У статті розглядаються питання змісту іншомовної підготовки в різних країнах світу. Висвітлено основні стратегії, тренди та форми іншомовної підготовки різних категорій дорослих, мету та структуру мовних курсів спеціальних відомств. Описані особливості роботи центрів лінгвістичної підготовки для різних категорій дорослих, особливості функціонування перекладацьких служб.

**Ключові слова:** іншомовна освіта, стратегії навчання, зарубіжний досвід, іноземна мова, неформальна освіта дорослих

## **СИСТЕМА ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ ВЗРОСЛЫХ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ**

**Л. В. Викторова, А. В. Захуцкая**

**Аннотация.** В статье рассматриваются вопросы содержания иноязычной подготовки в разных странах мира. Представлены основные стратегии, тренды и формы иноязычной подготовки различных категорий взрослых, цель и структура языковых курсов специальных ведомств. Описаны особенности работы центров лингвистической подготовки для различных категорий взрослых, особенности функционирования переводческих служб.

**Ключевые слова:** иноязычное образование, стратегии обучения, зарубежный опыт, иностранный язык, неформальное образование взрослых

УДК 811.411.21

## **СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ ДОРΟΣЛИХ У ПРОЦЕСІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**О. О. КОРОТУН**, кандидат педагогічних наук, доцент,

**Київський національний торговельно-економічний університет**

E-mail: knteu@knteu.kiev.ua

orcid.org/0000-0001-9600-1849

**Анотація.** У статті розглядаються окремі питання особливостей та змісту іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти. Висвітлено зміст поняття «іншомовна освіта», основні стратегії, тренди та форми іншомовної підготовки різних категорій дорослих. Охарактеризовані програмні і нормативні документи ЄС та України, що визначають політику у сфері іншомовної підготовки дорослих в процесі неформальної освіти. Запропоновано напрями удосконалення моделі іншомовної підготовки в Україні з урахуванням світового досвіду.

**Ключові слова:** іншомовна освіта, неформальна освіта, іншомовна підготовка, стратегії навчання, підготовка різних категорій дорослих, зарубіжний досвід, іноземна мова

**Актуальність.** Формування Європейської спільноти відкрило кордони багатьох держав для вільного переміщення людей, капіталів і товарів.

Європейські столиці та великі міста стали інтенсивно змінювати свій вигляд завдяки появі в них представників різних культур і їхньому активному включенню в життєдіяльність цих міст. Сама практика актуалізувала проблему взаємного спілкування носіїв різних культур. На цьому фоні поступово формувався інтерес учених до проблеми міжкультурного спілкування, міжкультурної комунікації, перш за все до питань ціннісних орієнтацій, етнокультурної ідентичності, відчуття «чужорідності» в іншокультурному середовищі. З формуванням поняття «європейський вимір» і втіленням у життя концепції багатомовності, з виникненням необхідності збереження національної, культурної та мовної ідентичності серйозної теоретичної та практичної розробки набула проблема іншомовної підготовки.

Вивчаючи зарубіжних досвід, Л. Вікторова відзначає, що розбудова системи освіти різних категорій дорослих у провідних країнах світу є одним із вагомих механізмів досягнення стійкого економічного розвитку, гарантування громадянського прогресу та демократичного устрою суспільного життя. Особливу роль за таких умов починає відігравати іншомовна підготовка, без якої неможливо розширювати спектр індивідуальних, соціальних, професійних та кар'єрних можливостей дорослих, встановлювати і розвивати міжособистісні, міжкультурні контакти та отримувати нові знання, навички і досвід [2, с. 6; 3]. Аналіз сучасних підходів до іншомовної підготовки різних категорій дорослих сприятиме вирішенню вказаних проблем суспільства шляхом активнішого залучення дорослого населення до освітніх процесів розвитку людини.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** У останні роки проблемі розвитку неформальної освіти дорослих приділяється значна увага дослідників. Проте наявні публікації вітчизняних вчених [1-8; 11], як правило, обмежуються розглядом питань загальної взаємодії між трьома видами інституціональної освіти, значенням та історією формування поняття неформальної освіти, розвитком проблем її формалізації (законодавство і стратегії, критерії ефективності і діагностики), визначенням основних психолого-педагогічних та лінгвістичних чинників, що впливають на формування комунікативної компетентності та її складових тощо [1, с. 17; 5].

Зарубіжний досвід дослідження проблеми неформальної освіти дорослих є достатньо великим та формалізованим, зокрема слід відзначити на рівні ЄС Закон про освіту дорослих (2008), Закон про відкриті громадські університети для навчання упродовж життя (2011), Стратегію освіти дорослих на 2010-2015 рр. Увага зарубіжних дослідників зосереджена нині на аналізі існуючого досвіду і перспективних моделях навчання дорослих, у тому числі іноземної мови, на узагальненні статистичних даних та обґрунтуванні стратегії розвитку іншомовної підготовки [2-7].

Аналіз зарубіжного досвіду підготовки дорослих показує, що в європейських країнах наявна активна, комплексна і системна політика у сфері лінгвістичного забезпечення різних категорій дорослих. Вивчення вітчизняних досліджень останніх років свідчить [2-4; 7], що науковців цікавив широкий спектр теоретичних і практичних проблем іншомовної освіти дорослих. Зокрема, проаналізовано останні європейські та вітчизняні документи з мовної освіти; окреслено шляхи впровадження Рекомендацій Ради Європи в навчальний процес в рамках модернізації змісту, форм і методів навчання й оцінювання рівнів мовленнєвої компетентності різних категорій дорослих.

Системні дослідження проблем розвитку системи іншомовної освіти у різних країнах проведені Л. Вікторовою, Т. Десятковим, М. Дреєрманом, Л. Гульпою, О.

Кузнєцовою, О. Лазаренко, О. Максименко, Н. Махинею, М. Пархомчук, Л. Пуховською, М. Тадєєвою. Численні роботи вітчизняних мовознавців, педагогів і психологів доповнені останнім часом дослідженнями, в яких обґрунтовується нестабільний характер змісту іншомовної освіти та необхідність вивчення існуючих підходів до визначення змісту іншомовної освіти дорослих та розробки умов реформування системи іншомовної освіти.

Аналіз теоретичних положень та практики викладання іноземних мов різними категоріями дорослих дозволить виділити низку факторів, що знижують успішність реалізації цілей іншомовної підготовки та потребують розробки невирішених питань.

**Мета дослідження.** Метою досліджень є аналіз проблем і тенденцій розвитку іншомовної підготовки в Україні в умовах глобалізації, що реалізується через окремі завдання: визначення змісту іншомовної підготовки дорослих, факторів впливу, що обумовлюють принципи іншомовної політики, виокремлення тенденцій удосконалення іншомовної підготовки дорослих в рамках рекомендацій освітніх та мовних інститутів Ради Європи.

**Методи.** Для вирішення зазначених завдань використовується комплекс методів: аналіз, систематизація, узагальнення філософської, психолого-педагогічної та методичної літератури, концептуально-порівняльний аналіз.

**Результати.** Поняття іншомовна освіта – це цілісний, організований процес навчання, виховання і розвитку майбутніх фахівців у межах дисципліни «іноземна мова», що сприяє становленню досвіду творчої діяльності, духовному розвитку особистості та формуванню культури з урахуванням напряму підготовки. Інакше кажучи, іншомовна освіта передбачає навчання і виховання слухачів змістом і засобами іноземної мови, які позитивно впливають на їхнє професійне і культурне збагачення та творчий розвиток.

Зміст іншомовної освіти повинен визначатися сучасними досягненнями в області лінгвістики, психології і психолінгвістики. Специфіка іншомовної освіти полягає в тому, що майбутній фахівець оволодіває не тільки мовою іншого народу, але й вивчає найцінніше – культуру, яка має великий виховний потенціал. Виховний аспект іншомовної освіти спрямований, таким чином, на духовне збагачення й удосконалення особистості на ґрунті діалогу власної та іноземної культури. Отже, процес іншомовної освіти, по суті, включає чотири процеси: пізнання, що направлене на оволодіння культурологічним змістом іншомовної культури, тобто культурою країни, фактами культури і мовою як частиною культури; розвиток, направлений на оволодіння психологічним змістом іншомовної культури (здібності, психічні функції тощо); виховання, що націлене на оволодіння педагогічним змістом іншомовної культури (етичний, моральний аспекти); навчання, націлене на оволодіння соціальним змістом іншомовної культури, тобто мовними вміннями, які засвоюються як засоби спілкування в соціумі.

Складовими системи навчання будь-якої галузі знання, у тому числі й системи навчання іноземної мови, є її цілі, зміст, принципи, методи, засоби та апарат контролю й оцінювання результативності її функціонування. Визначальною ланкою цієї системи, на думку провідних учених-дидактів (Ю. Бабанський, С. Гончаренко, В. Краєвський, І. Лернер, В. Онищук, В. Паламарчук, О. Савченко, М. Скаткін), є зумовлений соціальним замовленням суспільства зміст освіти, від суті та структурування якого залежить вибір методів, засобів, мотивів навчання та механізмів його засвоєння.

Для розвитку сучасної іншомовної освіти дорослих необхідна міжпредметна спеціалізація та багаторівневий підхід до вивчення іноземних мов, орієнтація на міжкультурний аспект володіння мовами. Ось чому детальний аналіз досвіду різних світових інституцій у реформуванні системи навчання іноземних мов важливий для добору найкращих його елементів для реформування іншомовної підготовки фахівців в Україні.

Незважаючи на те, що Рекомендації Ради Європи з мовної освіти впроваджувалися з однаковою інтенсивністю, основні реформи в Україні здійснювалися в таких сферах:

- перегляд структури освітньої системи у світлі необхідності впровадження навчання іноземних мов впродовж життя;

- реалізація у навчальних планах принципу CLIL (Content and Language Integrated Learning), який визначає викладання одного предмету різними мовами, приділяючи увагу як розвитку професійних знань, так і рівням володіння мовою;

- збільшення витрат на стажування викладачів іноземних мов і видавництво підручників;

- перегляд навчальних планів, екзаменів та сертифікатів з метою приєднання до загальноєвропейської шкали оцінки рівнів володіння іноземними мовами, запровадженої Радою Європи;

- участь в європейських програмах та заходах, що реалізуються Європейською Комісією та Радою Європи з метою огляду національних освітніх систем, розроблення необхідних для вивчення іноземних мов матеріалів і тестів.

Основними принципами сучасної парадигми освіти з іноземних мов в Україні вважається: 1) комунікативна спрямованість; 2) особистісно-орієнтований підхід; 3) автономія слухачів; 4) інтегроване навчання мовних і мовленнєвих умінь (аудіювання, говоріння, читання і письма) [8].

На основі цих принципів сучасної мовної педагогіки нині розробляються різні концепції розвитку іншомовної освіти в Україні.

На думку вчених, основними принципами відбору змісту матеріалу для навчання іноземних мов є такі: повторення попередньо вивченого і засвоєного матеріалу; поступове підвищення рівня складності матеріалу, що пропонується для вивчення; мотивація слухачів до навчання іноземної мови; урахування складності мови; урахування гендерних, андрагогічних, культурних, професійних, культурних та інших особливостей іншомовної підготовки дорослих [5].

Загальною стратегією іншомовної освіти в Україні вважаються потреби сучасного суспільства і рівень розвитку лінгвістичної, психологічної та педагогічної науки. Ця стратегія включає передусім комунікативно-компетентнісний підхід, який визначає практичну мету навчання і вивчення іноземної мови, тобто оволодіння іншомовною інтракультурною комунікацією засобами розвитку інтракультурної комунікативної компетентності та її компонентів [13].

На шляху інтеграції іншомовної та професійної підготовки зустрічається цілий ряд проблем: між цілями, змістом, формами організації, умовами навчальної діяльності дорослих; між орієнтацією навчання на «передачу» фрагментарних предметно-технологічних та іншомовних умінь і навичок, з одного боку, і необхідністю використання їхньої системи в процесі професійної діяльності – з іншого; між системністю, ситуативністю, міжпредметністю, надпредметністю, вмотивованістю використання загальних і професійних компетенцій фахівця та їхнім формуванням в рамках окремих навчальних курсів.

Під час вдосконалення іншомовної підготовки різних категорій дорослих слід враховувати різноманітні аспекти процесу засвоєння мови. Так, Л. Вікторова визначає [12, с. 11] для різних категорій дорослого населення певні організаційні й технологічні комунікативні обмеження, пов'язані із:

- змістово-організаційними особливостями (пов'язані з типом взаємодії (службові, позаслужбові), характеристиками суб'єкта (соціальної, національної або вікової групи) та єдністю продуктивної та репродуктивної складової, що зумовлюють застосування різних видів і типів спілкування;

- когнітивними особливостями (полягають у спрямованості на пізнання: розпізнавання, декодування, перевірка, обробка, аналіз, формалізація);

- комунікативно-емотивними особливостями (пов'язаними з обміном між суб'єктами взаємодії уявленнями, ідеями, інтересами, цілями, мотивами, потребами, почуттями, настановами тощо. Таке спілкування виявляється у рухах суб'єктів спілкування (невербальні засоби спілкування), їхніх діях, вчинках, поведінці, через них виражаються взаємні відносини, які стають своєрідним соціально-психологічним фоном взаємодії);

- лінгвістичними особливостями (характеризуються зв'язністю (володіння мовними засобами міжфразового зв'язку), тематичністю, інформативністю, контекстуальністю, безперервністю та розгорнутістю фраз, ситуативністю, використанням мовних кліше, реплік, лексичною еліптичністю, фразеологічністю, стилістичною диференційованістю).

Науковці відзначають, що у практиці навчання дорослих спостерігається переважно використання традиційних методів і намагання застосувати окремі інноваційні технології навчання іншомовного спілкування за відсутності методик засвоєння різних за складністю мов [13, с.26], стимуляції різних складових комунікативної компетентності [6].

Так, особливу увагу слід приділити удосконаленню різноманітних факторів, що сприяють ефективному розвитку іншомовної освіти дорослих: організаційні (правова і нормативна основа функціонування, структура управління, інформаційна забезпеченість) та власне педагогічні (мета, зміст, форми, методи і засоби навчання).

**Висновки і перспективи.** В рамках рекомендацій освітніх та мовних інститутів Ради Європи пріоритетними напрямками підвищення якості іншомовної підготовки різних категорій дорослих в Україні є оптимізація структури управління наявним педагогічним потенціалом і його використання; коригування планів для іншомовної підготовки різних категорій для різних цілей; системне використання методів і форм компетентнісного, комунікативного та професійно- й особистісно-орієнтованого навчання, розробка стандартизованих методів навчання й оцінювання різних видів іншомовної компетентності, фінансова й технічна підтримка відомств, що здійснюють іншомовну підготовку дорослого населення.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні принципів іншомовної підготовки різних категорій дорослих Європи, нормативної бази та можливостей її впровадження у світовій практиці освітньої діяльності.

### Список використаних джерел

1. Вікторова, Л. В. Критеріально-рівневий підхід до формування професійно-термінологічної компетентності у фаховій підготовці аграрників [Текст] / Л. В. Вікторова // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. – К. : ЛОГОС, 2007. – Вип. 5. – С. 16–27.

2. Вікторова, Л. В. Зарубіжний досвід іншомовної підготовки студентів [Текст] / Л. В. Вікторова // Монографія. – К. : Міленіум, 2016. – 365 с.
3. Вікторова, Л. В. Організаційні засади та зміст фахової іншомовної підготовки у Франції [Текст] / Л. В. Вікторова // Педагогічні науки. – Харків, 2016. – Т. 2, Вип. LXIX. – С. 21–28.
4. Вікторова, Л. В. Особливості іншомовної підготовки співробітників спеціальних відомств Німеччини [Текст] / Л. В. Вікторова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Іншомовна підготовка у світі та Україні. Серія «Філологічна». – Вип. 62. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2016. – С. 64–67.
5. Вікторова, Л. В. Діагностика сформованості іншомовної професійно-комунікативної компетентності [Текст] / Л. В. Вікторова // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Сер. : Педагогічні та історичні науки. – 2013. – Вип. 113. – С. 35–43.
6. Гульпа, Л. Ю. Тенденції розвитку іншомовної освіти у середніх навчальних закладах Угорської республіки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 “Загальна педагогіка та історія педагогіки” / Л. Ю. Гульпа. – Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. у-т ім. В. Стефаника, 2007. – 20 с.
7. Закірова, Н. Ш. Іншомовна підготовка в системі неформальної освіти дорослих в Україні [Текст] / Н. Ш. Закірова // Андрогогічний вісник. – 2014. – Вип. 5. – С. 207–216.
8. Ніколаєва, С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу [Текст] / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 1. – С. 11–17.
9. Редько, В. Г. Фактори впливу на функціонування сучасної системи навчання іноземних мов у загальноосвітньому навчальному закладі [Текст] / В. Г. Редько // Педагогіка і психологія. – 2001. – № 3–4 (32–33). – С. 43–183.
10. Тадесва, М. І. Досвід реформування шкільної іншомовної освіти в Україні [Текст] / М. І. Тадесва // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. – 2011. – Вип. 28. – С. 272–279.
11. Терьохіна, Н. Неформальна освіта як важлива складова системи освіти дорослих [Текст] // Порівняльно-педагогічні студії. – 2014. – № 6 (20). – С. 109–114.
12. Вікторова, Л. В. Професійна підготовка соціальних працівників / соціальних педагогів до професійної діяльності [Текст] / Л. В. Вікторова, Т. І. Ковальчук, О. Б. Кошук, С. О. Кубіцький, О. В. Лапа, П. Г. Лузан, О. В. Наконечна, О. М. Прохорчук, І. В. Сопівник, Р. В. Сопівник, Р. О. Тарасенко, Н. Т. Тверезовська // Колективна монографія. – К. : ЦП «Компринт», 2016. – 589 с.
13. Viktorova, L. V. Organizational and methodical aspects of teaching foreign students [Text] / L. V. Viktorova // ScienceRise. Pedagogical Education. – 2016. – № 7. – P. 22-27.

### References

1. Viktorova, L. V. (2007) Kryterialno-rivnevyy pidhid do formuvannya profesiyno-terminologichnoyi kompetentnosti u fakhoviy pidhotovtsi ahrarnykyv [Criterion and level approach to the formation of professional and terminological competence in professional training of agrarians]. Visnyk pislyadyplomnoyi osvity : zb. nauk. pr. Kyiv, LOHOS, Vyp. 5, 16–27.
2. Viktorova, L. V. (2016) Zarubizhnyy dosvid inshomovnoyi pidhotovky studentiv [Foreign experience in a foreign language training of students]. Monografiya. Kyiv, Milenium, 365.

3.Viktorova, L. V. (2016) Orhanizatsijni zasady ta zmist fakhovoi inshomovnoi pidhotovky u Francii [Organizational principles and content of professional foreign language training in France]. Pedahohichni nauky. – Kharkiv, T. 2, Vyp. LXIX, 21–28.

4.Viktorova, L. V. (2016) Osoblyvosti inshomovnoi pidhotovky spivrobitnykiv specialnykh vidomstv Nimechchyny [Peculiarities of a foreign language training of specialized agencies workers in Germany]. Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiya». Inshomovna pidhotovka u sviti ta Ukrayini. Seriya «Filolohichna». Vyp. 62. – Ostroh: Vyd-vo Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiya», 64–67.

5.Viktorova, L. V. (2013) Diahnostyka sformovanosti inshomovnoi profesiyno-komunikativnoi kompetentnosti [Diagnosis of formation of a foreign language professional and communicative competence]. Naukovi zapysky [Natsional'noho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova]. Ser. : Pedahohichni ta istorychni nauky. Vyp. 113, 35–43.

6.Hul'pa, L. Yu. (2007) Tendentsiyi rozvytku inshomovnoi osvity u serednikh navchalnykh zakladakh Uhors'koyi respubliki [Progress trends in foreign language education in secondary schools in the Republic of Hungary] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : spets. 13.00.01 “Zahal'na pedahohika ta istoriya pedahohiky” / L. Yu. Hul'pa. – Ivano-Frankivs'k : Prykarpatskyi nats. u-t im. V. Stefannyka, 20.

7.Zakirova, N. Sh. (2014) Inshomovna pidhotovka v systemi neformal'noi osvity doroslykh v Ukrayini [Foreign language training in the system of informal education of adults in Ukraine]. Androhohichni visnyk. Vyp. 5, 207–216.

8.Nikolayeva, S. Yu. (2010) Tsili navchannya inozemnykh mov v aspekti kompetentnogo pidkhodu [The objectives of teaching foreign languages in terms of competence approach]. Inozemni movy. № 1, 11–17.

9.Red'ko, V. H. (2001) Faktory vplyvu na funktsionuvannya suchasnoi systemy navchannya inozemnykh mov u zahal'noosvitnyomu navchal'nomu zakladi [Factors influencing the functioning of a modern system of teaching foreign languages in secondary schools]. Pedahohika i psykholohiya. № 3–4 (32–33), 43–183.

10.Tadeyeva, M. I. (2011) Dosvid reformuvannya shkil'noi inshomovnoi osvity v Ukrayini [Experience in reforming school foreign language education in Ukraine]. Naukovyy chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriya 5. Pedahohichni nauky : realiyyi ta perspektyvy. Vyp. 28, 272–279.

11.Teryokhina, N. (2014) Neformal'na osvita yak vazhlyva skladova systemy osvity doroslykh [Non-formal education as an important component of adult education] // Porivnyal'no-pedahohichni studiyi. № 6 (20), 109–114.

12.Viktorova, L. V. T. I. Koval'chuk, O. B. Koshuk, S. O. Kubitsky, O. V. Lapa, P. G. Luzan, O. V. Nakonechna, O. M. Prokhorchuk, I. V. Sopivnyk, R. V. Sopivnyk, R. O. Tarasenko, N. T. Tverezovs'ka (2016) Profesiyna pidhotovka sotsial'nykh pratsivnykiv / sotsial'nykh pedahohiv do profesiynoi diyal'nosti [Professional training of social workers / social teachers to the professional activity]. Kolektyvna monohrafiya. – K.: TsP «Kompynt», 589.

13.Viktorova, L. V. (2016) Organizational and methodical aspects of teaching foreign students .ScienceRise. Pedagogical Education. № 7, 22-27.

## СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКЕ РАЗЛИЧНЫХ КАТЕГОРИЙ ВЗРОСЛЫХ В ПРОЦЕССЕ НЕФОРМАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Е. А. Коротун

**Аннотация.** В статье рассматриваются отдельные вопросы особенностей и содержания иноязычной подготовки различных категорий взрослых в процессе неформального образования. Раскрыто содержание понятия «иноязычное образование», описаны основные стратегии, тренды и формы иноязычной подготовки различных категорий взрослых. Охарактеризованы программные и нормативные документы ЕС и Украины, определяющие политику в сфере иноязычной подготовки взрослых в процессе неформального образования. Предложены направления совершенствования модели иноязычной подготовки в Украине с учетом мирового опыта.

**Ключевые слова:** иноязычное образование, неформальное образование, иноязычная подготовка, стратегии обучения, подготовка различных категорий взрослых, зарубежный опыт, иностранный язык

## NEW APPROACHES TO A FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF DIFFERENT CATEGORIES OF ADULTS WITHIN NON-FORMAL EDUCATION

O. O. Korotun

**Abstract.** This article deals with some features and content of foreign language training of different categories of adults within the non-formal education. There is described the concept of "foreign language education", basic strategies, trends and forms of foreign language training of various categories of adults. We characterize the program and regulations of the EU and Ukraine, defining policy in the field of foreign language training of adults in the process of non-formal education. There are suggested directions of improving the model of foreign language training in Ukraine, in consideration of international experience.

**Keywords:** foreign language education, informal education, learning strategies, education of various categories of adults, foreign experience, foreign language

УДК № 37.026:811.112.2

## МОВНО-ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

**В. С. МАКСИМЧУК**, кандидат педагогічних наук, старший викладач,  
*Національний університет біоресурсів і природокористування України*

E-mail: maks954@i.ua

orcid.org/ 0000-0003-3521-7114

**Анотація.** У статті проаналізовано сучасні погляди німецьких мовознавців щодо основ мовної дидактики, про основні вимоги до проведення навчального заняття з німецької мови, про зв'язок її з лінгвістикою, психологією і педагогікою. Розглянуто мовнодидактичні концепції і теорії, які розвивалися після 1945 р. і можуть становити інтерес для вітчизняних науковців.

Встановлено, що в ФРН мовна дидактика виокремилась, починаючи з 1970-х років у самостійну галузь науки.

Досліджено прогнози німецьких фахівців щодо перспектив розвитку і місця німецької мови у XXI ст. у Європі і в світі.